

ИНДИКАТОРИ ЗА БЕДНОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ В ОБЛАСТ БУРГАС ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

Индикаторите за бедност и социално включване са част от общите показатели на Европейската общност за проследяване на напредъка на страните в борбата с бедността и социалната изолация. Основен източник на статистически данни за пресмятане на индикаторите е ежегодно провежданото от Националния статистически институт наблюдение „Статистика на доходите и условията на живот (EU-SILC)“.

Оценка на бедността

По данни от изследването, през 2016 г., в област Бургас линията на бедност е 321.75 лв. средно месечно на лице от домакинство. При този размер на линията под прага на бедност са били 20.5% от населението на областта.

1. Основни индикатори за бедност в област Бургас

	2012	2013	2014	2015	2016
Линия на бедност - средномесечен размер - лв.	293.6	287.1	318.3	315.3	321.8
Относителен дял на бедните - % от населението	17.6	19.3	21.1	21.2	20.5
Относителен дял на бедните преди получаване на социалните трансфери - % от населението	34.9	35.6	39.9	41.0	43.6
Относителен дял на бедните преди получаване на социалните трансфери, с включени пенсии - % от населението	22.4	23.0	25.4	26.3	26.4
Отношение между доходите на най-бедните и най-богатите 20% от населението (S80/20)	5.5	6.8	7.2	8.7	6.7
Неравенство в разпределението на дохода /Коефициент на Джини ^{1/}	31.1	34.1	34.2	38.9	34.7

В сравнение с предходната година размерът на линията на бедност за областта се увеличава с 2.1%, при намаление 5.4% общо за страната, а относителният дял на бедното население в областта намалява с 0.7 процентни пункта. В област Бургас относителният дял на бедност при мъжете е 18.6%, а при жените - 22.4%. Разликата в равнището на бедност между двата пола е 3.8 процентни пункта при 2.4 процентни пункта за страната (мъже - 21.7% и жени - 24.1%). В сравнение с 2015 г. в област Бургас делът на бедните при мъжете намалява с 1.4 процентни пункта, а при жените остава непроменен.

¹ Изчислява се на основата на данни от разпределението на лицата от домакинствата по доход и е нормиран в границите от 0 до 100.

**ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО – ЮГОИЗТОК
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ – БУРГАС“**

Системата за социална защита има съществено значение за редуциране на бедността. Данните за 2016 г. в област Бургас показват, че ако в доходите на домакинствата се включат доходите от пенсии, но се изключат останалите социални трансфери, равнището на бедност се повишава от 26.3% до 26.4%, или с 0.1 процентни пункта. Съответно при изключване на пенсиите и останалите социални трансфери равнището на бедност за областта нараства до 43.6%, или с 2.6 процентни пункта.

През 2016 г. най-висок размер на линия на бедност има област София (столица) - 473 лв., с равнище на бедност 20.2%, а с най-нисък размер на линията на бедност е област Видин - 194 лв., където равнището на бедност е 17.9%. През 2016 г. област Бургас се нарежда на 4-то място в страната по размер на линия на бедност - 322 лв след областите София (столица), Стара Загора и Габрово. През 2015 г. областта е била на 12-то с 315 лева.

Материални лишения на домакинствата

В общите показатели за оценка на бедността са включени и субективни индикатори, свързани с материални лишения. Те показват субективната оценка и личните нагласи на лицата и домакинствата относно възможностите за задоволяване на отделни нужди и потребности. За оценка на материалните лишения на домакинствата се използват девет въпроса, свързани с потреблението на конкретни стоки и услуги (табл. 2).

Най-голям брой лица изпитват ограничения по отношение на почивката извън дома (64.6%) и възможностите да посрещнат неочаквани разходи (за неотложен ремонт на жилището или колата, подмяна на пералня или хладилник, внезапно заболяване и др.) със собствени средства (54.8%). Успоредно с това 5.5% от лицата не могат да си позволят телефон, вкл. мобилен, 0.9% - цветен телевизор, 11.0% - автоматична пералня, а 42.1% - потребление на месо, пиле или риба всеки втори ден. Лицата в домакинствата в област Бургас изпитват затруднения при плащането навреме на разходите, свързани с жилището с 42.6%, а 43.8% се ограничават при отоплението на жилището си.

2. Показатели за материални лишения през 2016 година

	Въпроси към домакинството, свързани с ограничения	Лица с ограничения - бр.	Относителен дял от населението - %
1.	Имало ли домакинството затруднения при плащането навреме на следните разходи за жилището: - Заем за покупка на жилището, в което живее домакинството - Наем за жилището, в което живее домакинството - Текущи разходи за ток, вода, отопление (без разходи за телефон) - Вноски за погасяване на кредити	176 131	42.6
2.	Може ли домакинството да си позволи, ако желае, едноседмична почивка извън дома	267 305	64.6
3.	Може ли домакинството да си позволи, ако желае, консумация на месо, пиле или риба (или вегетарианския им еквивалент) всеки втори ден	174 391	42.1
4.	Може ли домакинството да посрещне със собствени средства неочаквани финансови разходи (неотложен ремонт на жилището или колата, подмяна на пералня или хладилник, внезапно заболяване и др.)	226 724	54.8
5.	Притежава ли домакинството телефон (вкл. мобилен)	22 569	5.5
6.	Притежава ли домакинството цветен телевизор	3 756	0.9
7.	Притежава ли домакинството автоматична перална машина	45 490	11.0
8.	Притежава ли домакинството автомобил (вкл. и служебен, който се ползва за лични нужди)	85 374	20.6
9.	Ограничава ли се домакинството при отоплението на жилището поради недостиг на средства	181 379	43.8

През 2016 г. 37.1% от населението на област Бургас живее в тежки материални лишения и намалява спрямо предходната година с 2.3 процентни пункта.

3. Население, живеещо с материални лишения, по пол за страната и в област Бургас

	2012	2013	2014	2015	2016
Общо за страната	44.1	43.0	33.1	34.2	31.9
Мъже	42.9	41.6	31.7	33.0	30.4
Жени	45.3	44.4	34.3	35.3	33.4
Област Бургас	43.8	43.1	38.6	39.4	37.1
Мъже	42.5	41.9	38.1	39.5	35.8
Жени	45.0	44.3	39.1	39.3	38.4

Комбиниран индикатор

Във връзка с поставените цели по ключови области в стратегията „Европа 2020“ от изследването на доходите и условията на живот (EU-SILC) се изчислява комбиниран показател за регулярен мониторинг на напредъка на страните при изпълнение на националните подцели.

Показателят включва лица, живеещи в риск от бедност, с материални лишения и в домакинства на безработни или с нисък интензитет на икономическа активност.

Комбинирането на трите показателя показва, че в област Бургас през 2016 г. 181.5 хил. лица, или 43.9% се нуждаят от специални грижи за преодоляване на бедността, социалното неравенство и изключването от активна трудова дейност (табл. 4). Стойността на показателя се увеличава с 0.8 процентни пункта спрямо 2015 година.

4. Население в риск от бедност или социално изключване

	2012	2013	2014	2015	2016
Общо за страната					
Брой лица - хиляди	3621.1	3493.4	2908.6	2981.7	2890.3
Процент от населението	49.3	48.0	40.1	41.3	40.4
Мъже					
Брой лица - хиляди	1703.3	1648.5	1370.6	1386.4	1341.7
Процент от населението	47.6	46.5	38.8	39.5	38.5
Жени					
Брой лица - хиляди	1917.7	1844.9	1538.1	1595.3	1548.6
Процент от населението	50.9	49.4	41.3	43.0	42.1
Област Бургас					
Брой лица - хиляди	204.9	198.3	171.3	179.0	181.5
Процент от населението	49.2	47.7	41.2	43.1	43.9
Мъже					
Брой лица - хиляди	93.0	92.5	79.8	85.5	84.0
Процент от населението	46.9	45.5	40.2	42.4	41.7
Жени					
Брой лица - хиляди	111.9	105.8	91.5	93.5	97.6
Процент от населението	51.3	49.9	42.1	43.7	45.9

Методологични бележки

Индикаторите за бедност и социално включване са част от общите показатели на Европейската общност за проследяване на напредъка на страните в борбата с бедността и социалната изолация. Основен източник на статистически данни за пресмятане на общите индикатори е ежегодно провежданото Наблюдение на доходите и условията на живот (EU-SILC).

Наблюдението за доходите и условията на живот (EU-SILC) като част от Европейската статистическа система (ESS) се осъществява по единна методология, определена с Регламент № 1177/2003 на Европейския парламент и на Съвета, и осигурява информация за моментното състояние (cross-sectional data) и от повторени във времето (longitudinal data) изменения в доходите, равнище и структура на бедността и социалната изолация.

Целевата съвкупност в изследването (EU-SILC) са всички обикновени домакинства и техните членове, живеещи на територията на страната в момента на наблюдение. Лицата, живеещи в колективни домакинства и в институции, са изключени от целевата съвкупност.

Линия на бедност - за изследване на равнището на бедност в методологията на Евростат се използва общ разполагаем нетен доход. Линията на бедност представлява 60% от средния общ разполагаем нетен доход на еквивалентна единица.

Еквивалентни скали - за пресмятане на индикаторите за бедност и социално включване се използва общ разполагаем нетен доход на еквивалентна единица. Поради различния състав и брой лица в домакинствата се прилагат еквивалентни скали. Използва се модифицираната ОЕСД скала, според която първият възрастен на 14 и повече години получава тегло 1, вторият възрастен на 14 и повече години получава тегло 0.5 и всяко дете под 14 години получава тегло 0.3. Теглата се присъждат на всеки член на домакинството и се сумират, за да се получи еквивалентен размер на домакинството. Общият разполагаем нетен доход за всяко домакинство се разделя на неговия еквивалентен размер и се формира общ разполагаем нетен доход на еквивалентна единица.

Повече информация за индикаторите за бедност и социално включване може да се намери на интернет страницата на НСИ в рубриката „Социално включване и условия на живот“.